

SUULINE KÜSIMUS ARUTELUGA O-0103/09

vastavalt kodukorra artiklile 115

esitaja: Paweł Zalewski, Vytautas Landsbergis, Tunne Kelam, Mario Mauro, Jacek Saryusz-Wolski, Anna Záborská, Elmar Brok, Ioannis Kasoulides, Michael Gahler, Andrzej Grzyb, Eduard Kukan, Andrey Kovatchev, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Ioan Mircea Pașcu, Krzysztof Lisek, Arnaud Danjean, Jan Olbrycht, Francisco José Millán Mon, Ryszard Antoni Legutko, Marek Siwiec, Janusz Władysław Zemke, Filip Kaczmarek, Inese Vaidere, Laima Liucija Andrikienė, György Schöpflin, Alf Svensson, Gay Mitchell, Zoran Thaler, Werner Schulz, Arturs Krišjānis Kariņš, Algirdas Saudargas, Gunnar Hökmark, Lambert van Nistelrooij, Anna Ibrisagic, Jacek Protasiewicz, Jarosław Leszek Wałęsa, Milan Zver, Peter Šťastný, Ville Itälä, Lena Barbara Kolarska-Bobińska, Czesław Adam Siekierski, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Radvilė Morkūnaitė ja Leonidas Donskis nõukogule

Teema: Rahu tagamine ja koostöö tugevdamine suhetes Valgevene ja Venemaaga

29. septembril lõppesid viimaste aastate suurimad Venemaa ja Valgevene ühised sõjalised manöövrid ELi piiri lähedal. See nõuab Euroopa Liidu reaktsiooni, kuna see on lahutamatu seotud liikmesriikide julgeoleku ja ELi idapoliitika usaldusväarsusega.

Septembris toimunud õppuste „Zapad 2009” („Lääs 2009”) stsenaariumid olid erakordselt üllatavad ning annavad meile põhjust väljendada rahulolematust. Manöövrite raames mängiti muu hulgas läbi ELi territooriumilt suunatud rünnak Valgevene vastu. Samuti paneb meid muretsema septembrikuus toimunud manöövrite esimene osa Läänemere valgala, kus esimest korda harjutati torujuhtme „Nord Stream“ kaitsmist. Kõnealust stsenaariumit võib näha ettevalmistusena Läänemere piirkonna laiemaks militariseerimiseks Venemaa Föderatsiooni poolt. Selline tegutsemisviis muudab kahtlemata küsitavaks nn neutraalvete neutraalsuse ning tõstatab julgeolekuküsimused terves piirkonnas ning katkestab ELi liikmesriikide tavalised sidemed Läänemere piirkonnas.

Valgevene poliitiline roll nendes manöövrites tekitab hämmeldust. Minski poolt heakskiidetud idapartnerluse programm eeldab vastastikusel heal tahtel ja rahumeelsel lähenemisviisil põhineva koostöö edasiarendamist. Meie jaoks on enesestmõistetav see, et Valgevene valitsus suhtub meisse kui usaldusväärsetesse partneritesse, mitte kui vaenlastesse. Euroopa Liidu poliitika on läbipaistev ja ettearvatav. Me ootame Valgevenelt sama. Ainult sel juhul saab idapartnerluse programm olla edukas. Valgevene liitumine idapartnerluse programmiga ei sobi kokku asjaoluga, et riigi valitsus korraldab manöövreid, mille raames eeldatakse, et Valgevene peab end kaitsma ELi territooriumilt tuleva rünnaku vastu. Tasub ka lisada, et manöövrid korraldati koostöös riigiga, kes kasutab naabrite ründamiseks kaitsmise ettekäänet.

Seoses Euroopa Liidu ja Valgevene vahelise suhte kvaliteedi ja idapartnerluse programmi tuleviku ning ELi idapoliitika usaldusväarsusega peaks ELi esindajate reaktsioon Valgevene valitsuse suhtes olema ilmselge. Arvestades eespool nimetatud argumentidega, palume nõukogul anda teada, kas ja kuidas on Euroopa Liit reageerinud Venemaa ja Valgevene manöövritele, milles ühte või mitut ELi liikmesriiki nähti agressoritena?

Esitatud: 07.10.2009

Edastatud: 08.10.2009

Vastuse tähtaeg: 29.10.2009